

SKEDSMO KOMMUNE

- møtestedet på Romerike

Sektorkontor for helsevern og sosiale tjenester

Det Kongelige Barne- og likestillingsdepartement
Samlivs- og likestillingsavdelingen
Pb 8036 Dep

0030 Oslo

Deres ref:
200804147

Vår ref:
2008/6931 - 1677/2009

Saksbeh:
Cathrine Grüner-Hegge,

Dato:
19.01.2009

Høringsuttalelse fra Skedsmo kommune - Forslag om lovfesting av krisesentertilbudet

Det vises til brev fra departementet datert den 30. oktober 2008 vedr. høring til forslag om lovfesting av krisesentertilbudet. Skedsmo formannskap er kommunens høringsorgan i slike saker, og behandlet høringen i møte den 14. januar.

Etter formannskapets vedtak er høringsuttalelse fra Skedsmo kommune som følger:

Skedsmo kommune har lang erfaring som vertskommune for og deltakelse i samarbeid om et krisesentertilbud, og mener at dette er et meget viktig tilbud for personer som er utsatt for vold i nære relasjoner. En lovfesting av dette tilbudet er positivt i den forstand at kommunene da ansvarliggjøres i forhold til å sikre et kvalitativt godt og tilgjengelig tilbud for målgruppen, der den enkelte får en rett til å forvente ivaretagelse og oppfølging i en vanskelig situasjon. Dette er et sterkt signal om at kommunen ikke bare har krav til å ha tilbudet tilgjengelig og bistå økonomisk til driften, men at det også medfører et ansvar for å sikre et kvalitativt innhold, både i forhold til tjenester og aktiviteter men også i forhold til bemanning og kompetanse. Plikten til internkontroll er viktig, samt formaliseringen av en tilsynsmyndighet.

Det er også et kvalitetsstempel at fokuset på barn og deres forhold tydeliggjøres i loven, og krav til kompetanse og politiattest synes hensiktsmessig i denne sammenheng. Det er viktig at krisesentrene har kompetanse til å forstå og håndtere barn og unges adferd og signaler, slik at barnas behov kan fanges opp så tidlig som mulig.

Det er ikke uvanlig at flere kommuner samarbeider om krisesenter, og avtalene regulerer da ulike sider ved samarbeidet. Slik er det også for driften av Romerike krisesenter, der Skedsmo er vertskommune. Et viktig element i denne sammenheng er at avtalen bestemmer at den enkelte kommune har ansvar for tjenesteyting til brukere tilhørende egen kommune, selv om de har opphold ved krisesenteret. Som eksempel kan nevnes ansvaret for økonomisk sosialhjelp eller for psykisk helsetjeneste. Da lovverket for øvrig i all hovedsak gir rettigheter til personer som bor eller oppholder seg i kommunen, vil en vertskommunen ha en ekstra belastning dersom alle som får opphold på et krisesenter skulle falle inn under ansvarsområdet til vertskommunen. Hensynet bak kontraktsbestemmelsen er således å unngå unødig belastning for vertskommunen som drifter krisesenteret. I høringen er dette et lite

berørt tema, og som vertskommune for et eksisterende krisesenter er det viktig å belyse at lovverket må tydeliggjøre den opprinnelige kommunes/fracflyttingskommunens ansvar for oppfølging av og tjenesteyting til brukere som tar opphold ved krisesenteret.

Argumentene for opprinnelseskommunens ansvar er mange. Et krisesenter skal være et lavterskel tilbud for personer som i en midlertidig overgangsfase er i behov av et annet bosted og tett oppfølging, for å på sikt re-etablere seg i egen bolig. Tatt i betraktning denne midlertidigheten vil det være urimelig om oppholdskommunen/vertskommunen skal ha helhetlig ansvar for personer som kommer fra andre kommuner, særlig fordi det i loven foreslås en ansvarliggjøring av den enkelte kommune direkte. Et interkommunalt samarbeid kan da ikke medføre at ansvaret for oppfølgingen av brukergruppen fraskrives av kommunene utenom vertskommunen. For brukere som er i en livskrise er det viktig å unngå at kommunene er uenige om tjeneste- og oppfølgingsansvar, og det må derfor tydeliggjøres i loven.

Dette er også en viktig faktor der det er barn som flytter med en voksen inn på et krisesenter. Det er fracflyttingskommunen som har kunnskap om barnet og den historikken som familien har, og for å sikre god, tett og rask oppfølging av barn er det viktig at opprinnelseskommunen tar et slikt ansvar.

For øvrig må det også ses hen til at noen voldsutsatte som må dra hjemmefra til et krisesenter, må dra utenfor egne regionsgrenser for å være trygge. Dette forsterker argumentet om at loven selv må være tydelig på opprinnelseskommunens ansvar. Dersom loven ikke regulerer dette, vil en falle tilbake på avtalene mellom samarbeidskommunene, som normalt vil ha dette regulert. Dersom en person kommer fra en kommune som ikke er del av det aktuelle samarbeidet, kan opprinnelseskommunen fraskrive seg et ansvar fordi den ikke er del av det krisesentersamarbeidet/avtale innbyggeren har falt inn under. I Skedsmo er det eksempel på slike tilfelle, der innbygger fra en kommune utenfor krisesenterets dekningsområde fikk opphold, men opprinnelseskommunen - som ligger utenfor Romerike - henviste til at det er den kommune der innbyggeren har opphold som må sørge for videre oppfølging. Dette oppleves særdeles urimelig og medfører en unødig ulempe for vertskommuner. Det er derfor viktig at loven stadfester prinsippet om opprinnelseskommunens ansvar – samarbeidsavtaler vil ikke være et tilstrekkelig verktøy i denne sammenheng.

Når det gjelder de økonomiske konsekvenser av forslaget, er det åpenbart at forslaget innhold hva angår kompetansekrav, vaktordninger, bemanningskrav, fokus på oppfølging av barn m.m. vil medføre at driften av krisesenter vil være mer kostnadskrevenne enn dagens tilbud. Dagens finansieringsordning der staten har gitt tilskudd tilsvarende 80 % av kostnadene, har medført en betydelig statlig medfinansiering av krisesenterdriften. Dette har vært et viktig bidrag for å sikre videreføring av krisesenterdriften i kommunene. Det er foreslått at kommunene skal tilføres midler gjennom rammetilskuddet i fremtiden. Det forsettes at fremtidig overføring reflekterer det nivået som har vært etablert ift. statlig medfinansiering, og at forventet kostnadsøkning også innarbeides i de statlige overføringene.

Skedsmo kommune mener at lovforslaget innebærer en plikt for kommunene til å sørge for et tilbud som går langt utover det dagens krisesentre tilbyr. Lovforslaget er kjønnsnøytralt og Skedsmo kommune mener forslaget pålegger kommunene en plikt til også å sørge for et døgnåpent overnattingstilbud til voldsutsatte menn, noe som svært få krisesentre i dag har. Skedsmo kommune vil også peke på at over halvparten av dagens sentre heller ikke tilfredsstillende kravene om tilgjengelighet for personer med funksjonsnedsettelse. Skedsmo kommune mener derfor at forslaget vil innebære at dagens tilbud må oppgraderes vesentlig

for å tilfredsstillere lovkravene. Skedsmo kommune mener at de økonomiske konsekvensene av dette i liten grad er vurdert.

Hvis lovforslaget vedtas er Skedsmo kommune enig i at prinsippet om rammefinansiering skal følges. Skedsmo kommune forutsetter imidlertid at konsekvensene av en lovfesting kostnadsberegnes i tråd med prinsippene i konsultasjonsordningen.

Med hilsen

Trine Wikstrøm
sektorsjef

Cathrine Grüner-Hegge
ass. sektorsjef